

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Deseño e desenvolvemento curricular da educación física		Código	652G02014
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Fraguela Vale, Raul	Correo electrónico	raul.fraguela@udc.es	
Profesorado	Carretero García, Miriam Fraguela Vale, Raul	Correo electrónico	miriam.carretero@udc.es raul.fraguela@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Esta materia supón a introdución da Educación Física (EF) no grao de Educación Primaria. Por este motivo comezamos cunha contextualización da EF na Etapa Primaria. En segundo lugar, analízase o currículo da materia, relacionándoo cos dominios de acción motriz, xa que estas dúas referencias serán a base do proceso de programación durante o curso. En terceiro lugar afróntase o proceso de programación a través da concreción o currículo (competencias, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, metodoxía, avaliación, etc.) e tamén a posta en práctica da mesma a través das sesións de actividade física. Por último, faise unha aproximación aos plans de centro que fomentan estilos de vida activos e saudables, como os "proxectos de centros activos" ou, na nosa comunidade autónoma, os "proxectos deportivos de centro".			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período de 6-12, no contexto familiar, social e escolar.
A3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudiantes e identificar disfuncións.
A6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.
A8	Coñecer os fundamentos da educación primaria.
A16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula.
A17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en educación primaria.
A19	Coñecer e aplicar metodoxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.
A37	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes.
A57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física.
A58	Coñecer o currículo escolar da educación física.
A59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola.
A60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes.
A64	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
A65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B11	Capacidade de comprensión dos distintos códigos audiovisuais e multimedia e manexo das ferramentas informáticas.

B12	Capacidade de selección, de análise, de avaliación e de utilización de distintos recursos na rede e multimedia.
B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o trabalho, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.
B18	Compromiso ético para o exercicio das tarefas docentes.
B19	Capacidade de adaptarse a novas situacións nunha sociedade cambiante e plural.
B21	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo
B22	CB2 - Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B23	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B24	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B25	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer e comprender o papel da Educación Física (en diante, EF) no contexto da Educación Primaria.	A1 A3 A57	B1 B3 B6 B18 B23	
Analizar o currículo da EF e relationalo cos dominios de acción motriz, adoptando unha actitude crítica e reflexiva.	A1 A8 A57 A58	B3 B5 B15	

Capacidade para deseñar e xustificar propostas que concreten o currículo da EF.	A1 A6 A16 A17 A19 A37 A58 A59 A60 A64 A65	B1 B2 B5 B11 B12 B14 B15 B19 B21 B22 B24	C3 C4 C6 C7 C8
Ser capaz de aplicar e avaliar propostas didácticas a través de prácticas de actividade física.	A16 A17 A19 A37 A59 A60 A64 A65	B1 B2 B3 B5 B6 B12 B18 B19	C1 C3 C4
Ser capaz de desenvolver estratexias para a promoción de estilos de vida activos desde a escola. Os proxectos de centros activos.	A57 A59	B1 B2 B3 B12 B14	C1 C3 C8

Temas	Contidos	
	Subtemas	
Tarefa 1. Introdución á materia.	Trátase de coñecer a concepción de partida do alumnado sobre a materia de EF escolar e de situar a devandita materia no contexto da Educación Primaria. Analízanse as características xerais do alumnado de Educación Primaria respecto a a práctica de actividade física (desenvolvemento motor e condición física entre os 6 a 12 anos).	
Tarefa 2. Análise do currículo de EF na Educación Primaria.	O alumnado terá que analizar o currículo da materia de EF en función dos criterios achegados polos docentes, sendo capaz de identificar a formación exposta desde o currículo para o alumnado da etapa primaria.	
Tarefa 3. Impartir (como docente) e vivencias (como alumnado) sesións de Educación Física.	O alumnado terá que vivenciar o rol de profesorado e de alumnado na posta en práctica de sesións de EF.	
Tarefa 4. Diseñar unha proposta didáctica.	O alumnado terá que deseñar unha proposta didáctica, concretando os elementos didácticos a desenvolver segundo os criterios achegados polo profesorado e en base a un contexto determinado.	
Tarefa 5. Elaborar un esquema de programación anual.	O alumnado terá que facer unha proposta de distribución dos distintos contidos curriculares para un curso académico, agrupándoos en unidades de programación más concretas (unidades didácticas, proxectos, etc.).	
Tarefa 6. Proxecto "Facultade activa"	Realizar achegas para a construcción dun proxecto de facultade máis activa, centrado na promoción de estilos de vida más saudables entre a comunidade universitaria, a partir das recomendacións da administración educativa para o desenvolvemento de proxectos de vida activa nas escolas.	

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A57	1	0	1
Análise de fontes documentais	A58 B5 B15	5	15	20
Aprendizaxe colaborativa	A58 A59 A60 B2 B3 B5 B14 B22	5	20	25
Práctica de actividade física	A16 A17 A19 A37 A59 A60 A64 A65 B1 B2 B3 B5 B6 B12 B18 B19 C1 C3 C4	7	12	19
Presentación oral	B2 B11 B24 B25 C1 C3	1	4	5
Proba de resposta breve	A1 A57 A58 B2 B3 B5 B6 B11 B14	4	12	16
Sesión maxistral	A57 A58 A59 A60 C7 C8	10	10	20
Saídas de campo	A57 A58 A59 A60 B1 B2 B3 B5	5	10	15
Traballos tutelados	A1 A3 A6 A8 A58 A59 A60 B1 B5 B6 B14 B21 B22 B23 B24 B25 C6 C8	2	25	27
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a análise dos mesmos.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conjuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Práctica de actividade física	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades físicas e/ou deportivas de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, etc., a execución dos fundamentos psicomotores e/ou sociomotores das distintas habilidades deportivas.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Proba de resposta breve	A lo largo do curso iranse presentando aos alumnos diversas probas ou traballos breves para comprobar o seguimento dos contidos da materia, xa sexa na aula, a través de moodle ou doutras aplicacións online. Algunhas das probas realizaranse individualmente e outras en pequenos grupos.

Sesión maxistral	<p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en occasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p>
Saídas de campo	Actividades desenvolvidas en espazos distintos ao contorno académico universitario habitual (espazos de espacial interese natural e/ou patrimonial para a realización de actividade física de forma interdisciplinar) relacionadas co ámbito de estudio da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de propostas didácticas, a valoración de riscos e impacto ambiental de actividades realizadas con grupo de alumnos, etc.
Traballos tutelados	<p>Realizarase un traballo de aplicación dos contidos desenvolvidos en clase. Nel deberá programarse e xustificarse unha proposta docente na que se desenvolvan aspectos concretos do currículo de Educación Física, segundo os principios vistos en clase.</p> <p>O profesorado especificará con antelación os requisitos formais de presentación dos traballos. O cumprimento dos devanditos requisitos é imprescindible para que os traballos sexan aceptados.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Traballos tutelados.
Práctica de actividad física	<p>Para a súa realización os alumnos deben acudir en grupos reducidos a revisar o traballo (tutoría) despois da primeira corrección e antes da súa exposición nas prácticas de actividad física. O profesor poderá realizar suxestións ou solicitar modificacións sobre o traballo realizado, que deberán ser aprobadas antes da entrega definitiva para a súa posta en práctica.</p> <p>Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDIO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212). Para aquellas actividades que non poida realizar por non participar na clase, deberá acudir á revisións das mesmas co profesorado para poder desenvolvelas.</p> <p>A atención personalizada realizarase a través das seguintes canles, en función das necesidades e posibilidades do momento: tutorías en persoa no despacho do profesorado, tutorías en directo a través da área de traballo ?Teams? da UDC, mediante videoconferencia, conexión de audio ou chat; a través do correo electrónico institucional; a través dos chats e foros disponíveis en Teams e Moodle.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba de resposta breve	A1 A57 A58 B2 B3 B5 B6 B11 B14	Ao longo do curso iranse presentando ao alumnado diversas probas ou traballos breves para comprobar o seguimento dos contidos da materia, xa sexa na aula, a través de moodle ou doutras aplicacións online. Algunhas das probas realizaranse individualmente e outras en pequenos grupos.	50
Traballos tutelados	A1 A3 A6 A8 A58 A59 A60 B1 B5 B6 B14 B21 B22 B23 B24 B25 C6 C8	<p>Realizarase un traballo de aplicación dos contidos desenvolvidos en clase. Nel deberá programarse e xustificarse unha proposta docente na que se desenvolvan aspectos concretos do currículo de Educación Física, segundo os principios vistos en clase.</p> <p>O profesorado especificará con antelación os requisitos formais de presentación dos traballos. O cumprimento dos devanditos requisitos é imprescindible para que os traballos sexan aceptados.</p>	50

Observacións avaliación

Primeira oportunidade: para acceder á avaliação descrita anteriormente, será obligatoria a participación no 80% das sesións da materia. É necesario superar unha puntuación mínima nos distintos apartados da avaliação para que fagan media entre eles.

Segunda oportunidade: ao alumnado que participe en más dun 80% das sesións da materia na primeira oportunidade, conservánselle as cualificacións que alcansasen a puntuación mínima sinalada polo profesorado. Terá que repetir as partes da avaliação nas que non alcancase ese mínimo.

O alumnado que non participe nun 80% das sesións da materia (xa sexa alumnado a tempo parcial, con dispensa académica de exención de asistencia ou por outros motivos), ten á súa disposición un modelo de avaliação alternativo, que será o mesmo para ambas oportunidades.

Realizarase unha proba (100%) na data marcada oficialmente pola

Universidade de A Coruña na que se deberá demostrar o dominio dos contidos teórico-práticos da asignatura. A proba mixta terá dúas partes e será preciso aprobar ambas para facer media e superar a materia.

En ambas oportunidades a realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliação implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliação de cara a convocatoria extraordinaria.

NOTA: as metodoloxías

de ?Práctica de actividade física? e ?Saídas de campo? están suxeitas á posibilidade de garantir as medidas de seguridade dos participantes. Se non se dan as condicións de seguridade adecuadas, estas metodoloxías poderán substituírse por sesións de aula ou mesmo virtuais (o desenvolvemento das competencias ligadas a estas metodoloxías incorporaríanse ás metodoloxías ?Aprendizaxe colaborativa?, ?Sesión maxistral?, ?Presentación oral?, ?Traballo tutelados?, ?Probas de resposta breve?).

Fontes de información

la Educación Física, -(36), 36-43. Velázquez Buendía, R. (2011). El modelo comprensivo de la enseñanza deportiva. Tándem. Didáctica de la Educación Física, -(37), 7-19. VVAA. (2011a). El diseño de contextos de enseñanza-aprendizaje para el desarrollo de la motricidad. Tándem. Didáctica de la Educación Física, -(36), 27-35. VVAA. (2011b). Lo que los deportes enseñan cuando se aprenden los deportes. Tándem. Didáctica de la Educación Física, -(36), 17-26. Wheaton, B. (2004). Understanding lifestyle sport. Consumption, identity and difference. Nueva York: Routledge. Whitehead, M. (2010). Physical literacy. Throughout the lifecourse. Nueva York: Routledge. Willingham, D. T. (2011). ¿Por qué a los niños no les gusta ir a la escuela? Barcelona: Graó. Wright, J. y Macdonald, D. (2010). Young people, physical activity and the everyday. Nueva York: Routledge. Zimmerman, F. J. y Bell, J. F. (2010). Associations of television content type and obesity in children. American Journal of Public Health, 100(2), 334-340.

Bibliografía complementaria	<p>Educación Física: selección de revistas nacionalesApunts. Educación Física y Deportes.Apunts. Medicina del Deporte. Archivos de Medicina del Deporte. Cuadernos de Psicología del Deporte. Cultura, Ciencia y Deporte. Kronos. La revista científica de actividad física y deporte. Motricidad. European Journal of Human Movement. Revista de Educación Física. Renovar la teoría y la práctica. Revista de Entrenamiento Deportivo. Revista de Psicología del Deporte. Revista Española de Educación Física y Deportes. Revista Iberoamericana de Psicomotricidad y Técnicas Corporales. Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y el Deporte. RICYDE. Revista Internacional de Ciencias del Deporte. Selección. Revista Española e Iberoamericana de Medicina de la Educación Física y el Deporte. Tándem. Didáctica de la Educación Física.Educación Física: selección de revistas internacionalesPhysical Education and Sport Pedagogy.Association for Physical Education.Journal of Teaching in Physical Education.Estados Unidos: International Association for Physical Education in Higher Education.Sport, Education and Society. Reino Unido: Routledge.European Physical Education Review. Europa: North West Counties Physical Education Association y SAGE.Journal of PE, Recreation & Dance. Estados Unidos: American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance (AAHPERD).Educación Física: bases de datosSportdiscus (disponible online biblioteca UDC). Base de datos específica del deporte (internacional y multidisciplinar).HeraclesBase de datos de Educación Física y deportes (en francés).Bases de datos generalesERIC (Education Resources Information Center) (disponible online biblioteca UDC).Biblioteca digital específica de educación.EBSCOhost. Online Research Databases.Base de datos multidisciplinar que incluye diferentes bases de datos.Informaworld Base de datos multidisciplinar que incluye diferentes bases de datos, especialmente en ciencias sociales y de la educación.Dianet (disponible online) Portal de difusión de producción científica multidisciplinar hispana.CSIC-ISOC (disponible online biblioteca UDC) Base de datos en ciencias sociales y humanidades del CSIC.</p>
-----------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Fundamentos da educación física na sociedade actual/652G02031

Xogos motores/652G02025

Expresión corporal e adaptacións curriculares/652G02026

Iniciación deportiva/652G02036

Educación física para o lecer/652G02035

Observacións

No caso de que se solicite entregar algún traballo impreso, teranse en conta as seguintes recomendacións: non utilizar plásticos, elixir impresión a dobre cara e empregar papel reciclado. Na medida do posible, evitar a impresión de borradores. NOTA: as metodoloxías de ?Práctica de actividade física? e ?Saídas de campo? están suxeitas á posibilidade de garantir as medidas de seguridade dos participantes. Aínda no caso de non aplicarse o plan de continxencia, se non se dan as condicións de seguridade adecuadas, estas metodoloxías poderán substituírse por sesións de aula ou mesmo virtuais (o desenvolvemento das competencias ligadas a estas metodoloxías incorporaríanse ás metodoloxías ?Aprendizaxe colaborativa?, ?Sesión maxistral?, ?Presentación oral?, ?Traballos tutelados?, ?Probas de resposta breve?).

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías